

V slovenských domácnostiach sa začína realizovať medzinárodný výskum kompetencií dospelých

Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (ďalej NÚCEM) spúšťa s ročným posunom pilotnú fázu medzinárodného výskumu vedomostí a zručností dospelých s názvom Medzinárodné hodnotenie kompetencií dospelých (Programme for International Assessment of Adult Competencies, ďalej **PIAAC**), do ktorého je zapojených viac ako 40 krajín sveta. „*Nepriaznivá pandemická situácia na celom svete v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 nám zahatala plány realizovať pilotný zber na jar minulého roku (2020), sme preto radi, že pilotný zber spustíme práve teraz. Ročnú pauzu sme využili na kvalitnejšiu prípravu a spoluprácu so zapojenými krajinami. Zároveň sme plní očakávania, ako sa nám bude v zbere dariť*“, hovorí Filip Galleé, manažér národného projektu.

Výskum, ktorý je zameraný na hodnotenie úrovne základných vedomostí a zručností potrebných pre úspešné uplatnenie sa dospelých vo veku 16 – 65 rokov v bežnom živote a na pracovnom trhu, **bude spustený 24. mája 2021 a potrvá do augusta tohto roku**. Vo výskume sa budú zisťovať čitateľské a matematické zručnosti a schopnosti riešiť problémy v technologicky vyspelom prostredí prostredníctvom informačno-komunikačných technológií (ďalej IKT). **V pilotnej fáze bude oslovených 3 200 náhodne vybraných domácností, ktoré budú tvoriť reprezentatívnu vzorku**. Rozhovory budú vykonávať vyškolení opytovatelia pomocou prenosných počítačov a budú trvať približne dve hodiny. **Účasť vo výskume bude úplne anonymná**, odpovede účastníkov nebude možné priradiť ku konkrétnym osobám a adresám.

Dôležitosť výskumu spočíva v analýze dát a ich následných interpretáciách. „*Na základe vyzbieraných dát budeme môcť analyzovať silné a rozvojové stránky nášho vzdelávacieho systému v oblasti celoživotného vzdelávania. Výsledky výskumu nám môžu pomôcť nastaviť priority systémov vzdelávania tak, aby vybavoval obyvateľov vedomosťami a zručnosťami nevyhnutnými pre uplatnenie sa v živote i na trhu práce v 21. storočí. Zároveň nám poskytnú aj podnety pre ďalší rozvoj vzdelávania, aby obyvateľom bolo umožnené doplniť si chýbajúce vedomosti a zručnosti kedykoľvek v priebehu dospelého života*“, hovorí Marek Kláčko, národný koordinátor medzinárodnej štúdie OECD PIAAC a dodáva: „*Tým, že ide o medzinárodný výskum pod záštitou Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), budeme môcť porovnať zručnosti obyvateľov Slovenska s obyvateľmi iných vyspelých krajín. Rovnaký výskum sa konal už v roku 2012. Obyvatelia Slovenska preukázali výbornú úroveň vedomostí a zručností v matematike, v práci s grafmi a tabuľkami, ale iba*

priemerné zručnosti pri práci s textom. Aj preto sme zvedaví, akým smerom sa úroveň vedomostí a zručností dospelých za posledné roky posunula.“

Cieľom výskumu PIAAC je získať čo najpresnejší obraz o úrovni základných vedomostí a zručností v čitateľskej a matematickej gramotnosti a riešenia úloh s využitím IKT obyvateľov Slovenska. Získanie potrebných dát je významným krokom k nastaveniu vzdelávacieho systému. *„Ukazuje sa, že vzdelávanie je mimoriadne dôležité a s adekvátnym vzdelaním klesá riziko nezamestnanosti, čo je dôležité najmä v súčasnej ťažkej ekonomickej situácii spôsobenej svetovou pandémiou. Skúsenosť nám naznačuje, že práve nízko kvalifikovaní pracovníci sú počas krízy prepúšťaní ako prví. A práve nízko kvalifikovaní pracovníci sú zvyčajne aj dlhodobo nezamestnaní“*, hovorí Klačko a pokračuje: *„Dlhodobá nezamestnanosť má okrem ekonomických aj sociálne dôsledky. Dochádza k zníženiu životnej úrovne nezamestnaného a jeho rodiny, dochádza k vyčleneniu zo sociálnych vzťahov, k naštrbeniu sebahodnotenia či sebavedomia, zároveň môže negatívne ovplyvniť sociálno-patologické správanie jednotlivcov.“*

Vzdelávanie jednoznačne zvyšuje kvalitu života. Súčasne poskytuje komplexnejšie zručnosti na zvládanie bežných životných situácií a riešenie každodenných problémov. Medzinárodné výskumy dokazujú, že vzdelanejší ľudia sú spokojnejší so životom, zarábajú viac a zároveň disponujú schopnosťou vyhľadať, roztriediť a vyhodnotiť informácie a aplikovať ich pri dosahovaní vlastných cieľov. *„Aj preto je dôležité, aby bola účasť každého osloveného obyvateľa zaznamenaná a úspešne realizovaná. Pravidlá náhodného štatistického výberu, ktorý je v zbere dát použitý, neumožňujú, aby bol oslovený obyvateľ nahradený niekým iným, v prípade, ak účasť vo výskume odmietne. Pokiaľ by účasť odmietla viac ako polovica opytovaných obyvateľov, bola by SR z medzinárodného porovnania vylúčená“*, dodáva Marek Klačko, národný koordinátor výskumu Medzinárodné hodnotenie kompetencií dospelých (PIAAC).

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Ďalšie informácie o výskume vedomostí a zručností PIAAC môžete získať na [webovej stránke projektu](#).

ZISTIŤ VIAC O PIAAC

<https://piaac.nucem.sk/>

VIDEO

<https://www.youtube.com/watch?v=nt6ORJgSnmw>